

С Т А Н О В И Щ Е

от Велислав Заимов, професор по композиция и четене на партитури в катедра „Дирижиране и композиция“ към Теоретико – композиторския и диригентски факултет на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, член на научно жури за дисертационен труд на тема „Традиция и новаторство в клавирното изкуство и педагогически подход на Димитър Ненов“ от Надежда Йоцова, докторант в катедра „Музика“ към Факултета по изкуствата в Югозападния университет „Неофит Рилски“ - Благоевград

Надежда Йоцова е родена в София през 1984 г. През 2006 г. завършва Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в класа по пиано на проф. Антон Диков. По-късно завършва и магистърска степен по камерна музика в Университета за Музика, Театър и Медии в Хановер (НМТМ) при професор Герит Цитербарт. През 2011г. печели стипендия на Фондация „Live Music Now – Yehudi Menuhin“. Носителка на награди от наши и международни конкурси:

- "Млади Музикални дарования" (1996);

- I-ви Клавирен Конкурс за Американска Музика „Аарон Копланд“ (2000),
Млади Музикални Таланти „Ротари“ (Одрин, Турция 2004).

- „Бела Барток“ от международната Лятна академия „Прага - Виена - Будапеща“ - Баден, Австрия 2005.

От седемнадесетгодишна започва да се изявява като солистка на почти всички български оркестри. Има богата звукозаписна дейност, в това число и с изтъкнати музиканти като Стойка Миланова, Кана Сугимура, Борислав Йоцов. Записала е още Соната за цигулка и пиано от Милчо Левиев - 2017 г. и звукозапис за Северногерманското радио [NDR], Хановер на “Токатина” за пиано от Христо Йоцов – 2013 г. През 2013 г. осъществява световната премиера като солистка на Концерта за пиано и оркестър “The Spirit Of Jazz”

от Христо Йоцов. До 2023 година е осъществила и два телевизионни записа с Валсовете на Шопен – 1998 г. и Концерт за пиано и оркестър “The Spirit of Jazz“ от Христо Йоцов – 2013 г.

Понастоящем работи като преподавател по пиано в Германия, където изнася концерти, както и в България.

Предложеният дисертационен труд се състои от увод, три глави, заключение с изводи и списък приносите на изследването.

В увода са дадени обектът, актуалността, целите, задачите и методологията (сравнителен метод, анализ и синтез) на изследването. Авторката се позовава на ръкописни бележки от неизследвани досега текстове на Димитър Ненов върху клавирната методика.

Глава първа „Ретроспекция на българската клавирна школа от нейното създаване до средата на XX век. Ролята на българските композитори – пианисти от първото и второто поколение за създаването на академични принципи“ в логическа последователност са разгледани връзката на Димитър Ненов най-напред с клавирната школа на Ференц Лист, като основа на съвременния пианизъм, влиянието, което оказва върху него школата на Бузони – Петри и последвалите негови (на Д. Ненов) новаторски идеи върху пианизма. Като пример за връх на практическо прилагане на неновия пианизъм е дадена неговата Токата за пиано – разгърнатата форма с богата и разнообразна клавирна фактура. Като теоретична разработка авторката споменава студиата „Техника на пианото, теоретична и методична част“, в която самият Ненов описва педагогическия си метод на преподаване след натрупан тридесет и осем годишен опит.

В Глава втора „Пианизмът и педагогическите търсения на Димитър Ненов“ авторката излага, въпреки оскъдните източници, педагогическата система на Д. Ненов. Всъщност единственият текст, оставен в архивите е

„От стола до клавишите на пианото“. Тук е изложено разбирането за постановката при свирене на пиано. По отношение на самото клавирно изпълнение, Ненов тръгва от линията Лист – Бузони – Петри и прибавя системата на Щапов, с която явно е бил запознат и която високо оценява. Школата на Карл Черни той смята за остаряла и неотговаряща на романтичната и съвременната музика, а също и противоречаща на бароковите принципи. Най-вероятно системата на Ненов, освен от по-горе упоменатите, е повлияна и от собствения му изпълнителски стил.

„Пресечни точки между традиционното и модерното в контекста на проблематиката на клавирната педагогика и изпълнителско майсторство на Димитър Ненов“ е озаглавена третата глава на изследването. Тук авторката прави сравнения между системите на Д. Ненов, на Арсений Петрович Щапов и на Генрих Нейгауз с намиране на общи черти. Личното схващане на Ненов се изразява в това, че той смята, че към всеки обучаващ се следва да има индивидуален подход с подбор на упражнения и художествен репертоар. Именно в това той вижда главната задача на преподавателя. Друго важно разбиране на Ненов се изразява в отношението му към българската музика. Той смята, че дълг на всеки наш музикант е да изпълнява български произведения с еднакво отношение и старание, което влага и в класическия репертоар. Педагогическият подход на Ненов е пряко свързан с дейността му на концертиращ пианист, а също и с творческата му дейност като композитор. Може да се приеме, че в това се състои неговата уникалност. Тук сред учениците на Димитър Ненов са споменати Петко Стайков (би трябвало да става дума за композитора Иван Стайков) и пианистът Христо Илиев (1946 - 2019), което не е възможно и вероятно е техническа грешка.

За съжаление, оставеното от Димитър Ненов теоретично наследство е твърде малко, оскъдно и разпиляно. Надежда Йоцова е положила много труд

и старание във възможно най-доброто му осветляване и систематизиране. В това е и голямата заслуга на настоящето изследване. В този смисъл предлагам на уважаемото научно жури да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“ по професионално направление 8.3 – музикално и танцово изкуство.

София, 26.10.2024.

проф. Д-р Велислав Заимов

OPINION

from **Velislav Zaimov**, professor of composition and score reading at the "Conducting and Composition" department of the Theoretical-Compositional and Conducting Faculty at the National Music Academy "Prof. Pancho Vladigerov," member of the scientific jury for the dissertation work on **"Traditions and Innovation in the Piano Art and Pedagogical Approach of Dimitar Nenov"** by **Nadezhda Yotzova**, doctoral student in the Department of Music at the Faculty of Arts at South-West University "Neofit Rilski" – Blagoevgrad.

Nadezhda Yotzova was born in Sofia in 1984. In 2006, she graduated from the National Music Academy "Prof. Pancho Vladigerov" in the piano class of Prof. Anton Dikov. Later, she also completed her master's degree in chamber music at the University of Music, Theatre, and Media in Hanover (HMTM) under Professor Gerrit Zitterbart. In 2011, she won a scholarship from the "Live Music Now – Yehudi Menuhin" Foundation. She has received awards from national and international competitions:

- "Young Musical Talents" (1996);
- First Piano Competition for American Music "Aaron Copland" (2000), Young Musical Talents "Rotary" (Edirne, Turkey 2004).
- "Béla Bartók" from the international summer academy "Prague - Vienna - Budapest" - Baden, Austria 2005.

Since she was seventeen, she has been performing as a soloist with almost all Bulgarian orchestras. She has a rich recording career, including work with notable musicians like Stoyka Milanova, Kana Sugimura, and Borislav Yotsov. She has also recorded the Violin and Piano Sonata by Milcho Leviev in 2017, and a recording for North German Radio [NDR] in Hanover of "Toccatina" for piano

by Hristo Yotsov in 2013. In 2013, she gave the world premiere as a soloist of the Piano Concerto “The Spirit Of Jazz” by Hristo Yotsov. By 2023, she had also completed two television recordings featuring Chopin's Waltzes in 1998 and the Piano Concerto “The Spirit of Jazz“ by Hristo Yotsov in 2013.

Currently, she works as a piano pedagogue in Germany, where she gives concerts, as well as in Bulgaria.

The proposed dissertation consists of an introduction, three chapters, a conclusion with findings, and a list of contributions to the research.

The introduction outlines the object, relevance, goals, tasks, and methodology (comparative method, analysis and synthesis) of the research. The author refers to manuscript notes from previously unexamined texts by Dimitar Nenov on piano pedagogy.

Chapter One "Retrospective of the Bulgarian piano school from its establishment to the mid-20th century. The role of Bulgarian composer-pianists of the First and Second generations in the establishment of academic principles" logically examines the connection of Dimitar Nenov first with the piano school of Ferenc Liszt, as the foundation of contemporary pianism, the influence he received from the Busoni-Petri school, and his subsequent (i.e., Nenov's) innovative ideas on pianism. An example of the pinnacle of practical application of Nenov's pianism is his Toccata for piano – an elaborate piece with rich and varied piano texture. As a theoretical development, the author mentions the study "Piano Technique, Theoretical and Methodical Part," in which Nenov himself describes his pedagogical method of teaching after accumulating thirty-eight years of experience.

In Chapter Two, "Pianism and the Pedagogical Pursuits of Dimitar Nenov," the author presents, despite the scarce sources, the pedagogical system of D. Nenov. In fact, the only text left in the archives is "*From the Chair to the Piano Keys.*" Here, the understanding of posture while playing the piano is outlined. Regarding the piano performance itself, Nenov starts from the line of Liszt –

Busoni – Petri and adds the system of Shtapov, which he was evidently familiar with and holds in high regard. He considers Carl Czerny's school to be outdated and unsuitable for romantic and contemporary music, as well as contradictory to baroque principles. Most likely, Nenov's system, in addition to those mentioned above, is also influenced by his own performing style.

"The intersections between the traditional and the modern in the context of the problems of piano pedagogy and the performing artistry of Dimitar Nenov" is the title of the third chapter of the study. Here, the author draws comparisons between the systems of D. Nenov, Arseny Petrovich Shchapov, and Heinrich Neuhaus, identifying common features. Nenov's personal view is expressed in his belief that each student should receive an individualized approach with a selection of exercises and artistic repertoire. He sees this as the primary task of the teacher. Another important aspect of Nenov's understanding is his attitude towards Bulgarian music. He believes that every musician has a duty to perform Bulgarian works with the same level of commitment and care that they apply to the classical repertoire. Nenov's pedagogical approach is directly connected to his activities as a concert pianist and also to his creative work as a composer. It can be said that this is where his uniqueness lies. Here among the students of Dimitar Nenov, Petko Staikov is mentioned (it should be referring to the composer Ivan Staikov) and pianist Hristo Iliev (1946 - 2019), which is unlikely and probably a technical mistake. Unfortunately, the theoretical legacy left by Dimitar Nenov is too small, sparse, and scattered. Nadezhda Yotzova has put in a lot of effort and diligence to shed as much light on it and systematize it as possible. This is also the great merit of the current research. In this regard, I propose to the esteemed academic jury that she be awarded the educational and scientific degree "Doctor" in the professional field 8.3 – musical and dance art.

Sofia, 26.10.2024.

Prof. Dr. Velislav Zaimov